

ՊԱԶԸ ՍԱՊԸԳ
Ա Պ Օ Ն Է Լ Ե Ր Ի Մ Ի Զ Է

==X==

Սօն կիւսկէրէ գատար զաղէթամբդա ապօնէ օրանլարտան, խուսուսիլլէ բուհանի մէսլէքինտէ պուլունանլարտան պազըք, զաղէթա ապօնէլիկին թէրք իթմտիկի միւնասիպէթլէ, պիղէ հաղաղլարը մէքթուպլարտա, կէօյա չիմտիլէ գատար իթմիկիար իթմիկիմիլ ձուլէքը մի սթա-գիլի թէրքլէ, չարքը պիր մէսլէքէ սա-լիք օլաուղուսուգատն աղալը պիւնանը թէնսիւթլէ, հաղըմըղտա հիւրմէթ վէ թէվլէճնիւլէրինէ րազմէն, զաղէթամբը պուլունան պէօյլէ օգուսամահաւաղլարը-նը էսէֆլէ պիլտիրիկիար:

Պու ապօնէլէրիմիլին հաղըմըղտա պէսլէտիքլէրի հիւրմէթ վէ թէվլէճնիւլէ պիւնանը թէնէքքիւրլէ պէրապէր, չուրալը քէնտիլէրինէ պէնան իթմէյի վաղիթէ ատա խէրիլ քի, պիղ, երրի մէքիլ սէնտէն պարա Մէնուսալ օլտուղըմը Գաթօյիք Գիլիսէսինէ վէ Միլլէթնէ նէ մէսլէք իթ-թիլաղ իթմիլ իթիք իսէ, օ մէսլէքանն ա-լա վէ գաթա աղըմիմալը տըր վէ ալ-րըմահաւաղլը, էկէրլի, իքի պուլուգ սէ-նէտէն պէրի Թերգիան էֆնին մուլլիր վէ չարքը քոլիթիկալը ալէսինէ չըգմա-մըլ, վէ պու քոլիթիկա ալէսինտէքի նէչրիկաթըմըլ, միւնասիլլէրիմ ապօնէ-լէրիմիլ նաղարընտա, մէսլէքը միւս-թալիթիմիլի չալմը կիպի կէօսթիլմէքտէ իսէ, պուլ րէք եսնըլ պիր ֆիքը տիր. պիլաթիս զաղէթամբըն պու մուսմէլէ-սի վէ խաթթը հարէքէթի, հէր թա-րաֆտան չալանը թագտիր կէօրի մէլի տիր. չիւնքի պիլ, մէնֆաթը մախսու-սէմիլի կէօպէթմիլ օլա իտիք, անճաղ Թերգիան էֆնին չարքը վէ մուլլիր քօ-լիթիլգատըն իլթիլգամ իթմէլի իտիք, Լաքին պուսու հաթմահարաղ վէ հէր տիւրիլ գարարը կէօգէ ալարաղ, միւ-մալիլէրին անվալ ու հարաքիաթը մուղի-րէսի ալէսինտէ նէչրիկաթտա պուլուն-նուսոր իսէք, մահա Գաթօյիք Գիլիսէ-սինէ վէ ալէվլէթը Ալիսինէ մուսատաղ էրմէնի-գաթօյիք ճիւղաթընը հուգուգ վէ իթիլիկաղաթընը մուսաֆաղաթընտա, Գիլիսինէ վէ Միլլէթին մէնաֆիլի հաղը-գիւն վէ ճիւղաթընի կէօրիկիւմըլգտէն նաչի պուլունուսուսուլ: Ճէմաթըն, Թեր-գիան էֆ. ալէսինտէ թէագիլ պիլտիկի տալանըն հաղըլ օլտուղունա գէրլէ գա-տար չիւպէ խալիլմէլ, վէ պուսա կալընը «Մէնուսա» տէլլ, պիւթըն միլլէթին էր-պաղըմաղ ու ինտաթը վէ ասաղը մուհա-քէմէսի տալի գանի տիր: Բուհանիլէրի-սիլլին տալի պուսա գանաթլարը, պուս-տան աղաթ, քէնտիլէրինն Բօսահա կաղ-աղըլը Էլբաղը, վէ բուհանի մէնիլլէ-րինտէ Թերգիան էֆ. յէ խիթալ իթմիք-լէրի իթիլաղլար վէ միւթալալար իլէ միւնասիլլէրի միւնասիլլէրի տալի, պու մէսլէքտէ Թերգիանըն վէ ալէնէսի-նին, Գիլիսինն մէնաֆիլին վէ Գիլիսին չէրիֆին Շարաք ճէմաթլարը հաղըլընտա թէնէսիւսաթ վէ մուգարթընտա թէմա-մէն մուղալի օլան խաթթը հարէքէթլէ-րինն մուսիլլէ վէ իթիլալ իսէնէքլէրինէ չիւպէ իթմէլ իտիք, էկէրլի միւնասիլլէրի հաղըթլէրինէ հաղըգէթի հալ վէ տալա-նըն մահիլլէթի ապիլլէսի, թէմաթլլէ պի-թարաֆ վէ հաղըանիլլէթլէրի քիմսէ-լէր թարաֆընտան տէրմիկան իտիլմիլ օլ-տա խալ, հաթտ միւչարիլլէ թարաֆը-տան, Բօսա իլէ ճէմաթ պէնինտէ էօթէ-տէն պէրու մէվճուտ օլան միւնասիլլէ պիլլէն, անվալը թարիլիլէ ճէմաթա վաղըք օլան վէ խուսուսա օն իւլլէնհիւ-լէն րաթ գէմանընտա միլլէթնէ թէնս-սիւս իթմիլ օլան չէրաթը իթիլալիլլէ մալիւմաթը պուլունան վէ օնտան պէրի ճէրէնան իտէն անվալ թէնաղիլ իթմիլ օլան ատալթըթլէրի զվաթտան միւրք-քէսլ պիր հէլէթը թահաղըթլէ, Սթամպուլա կէօտէթլէրինէ, արիլ օն տար թահաղ-գաթ ինքաղըլա, նէթիսէ՝ քէնտիլլէրինէ թէսլիլ իտիլսէ իտի:

Ամա ճէմաթ իլէ Թերգիան էֆ. ա-րաթընտա իթիլալ միւնասիլլէթլէ խալանիլլէնտաղ պաղը նէչրիկաթ տա վուղու պուլունուսա, պուսա, իլք տէֆա թէնսիլլէ իտէն պիլ իլ, ֆաղաթ նէ չա-րէ քի, պուսա սէպէսլ պիլ տէլլիլլ. սէ-պէսլի՝ աղըրուտան աղըրուտա Թերգիան էֆ. տիր, վէ էկէրլի միւնասիլլէրին, ճէ-մաթըն էսա վէ բուհա ալէսինտէքի թէնէպիլլէրիմ թէարաղըքնտանէսի. էֆրաթը միլլէթին գուրաղըլա ինթի-խաղ օլունմըլ օլան մէնիլա աղաթ վէ միւ-թէպէրան վէ սալիլլէրի ալէսինտէքի նէչ-րիկաթը պէսիւսահանէսի վէ խուսուսիլլէ «Կաթիլիկէ Արճագան» նամ վարաղը-րէտէ միւնտէրն թահաթիլա վէ հաղա-րաթ, ինտաֆանէ նաղարը տիլլէրի ա-լընտաղ օլուսա, «Մէնուսա» սըրֆ էսա իւղըրինէ միւնասիլլէ պուլունան նէչրիկաթը, վէ Թերգիան էֆնին խալա-նամահաւաղը պաղը հաղըգաթըն տէրն ու իւնը, րէք էնվլէ կէօրիկաթին թարալի տիր: Մահաֆիլի թէրար իտէրիլ. պիւ-թիւն իլիւնա՝ վէ գապաթաթ սահալի, Թերգիան էֆ. տիր քի, քէնտիլլէրի մա-տիրա վէ ալիլ սիւսիւ վէրէրէք, Բարա հաղըթլէրինէ, պիր թաղըմ սուր թէֆէն-հիւմէրէ վէ վէրիլլէն հանըլ մալիւմաթ վէ իլլաղաթը պիւնանէ ճէմաթը կէօնա ա-սը վէ իթաթիլլէ կէօսթիլլէրիմ սէպէսլ օլունը, ճէմաթ արաթընտ գիլ ու գալ չըգարմանա ուղընչաղտա պուլունուս-ճէմաթըն իտարէի, ուսուրըն հէրն ու մէրն իթմէլէ գաղթէ իթմիլ, վէ զաղէ-թամըլ տալի, ճէմաթըն էֆիլաթընա թէրնէման օլարաղ, քէնտիլլէրինէ չը-գարմըլ տըր: Պիլ, իքի պուլուգ սէն-տէն պէրի, քէնտիլլէրինտէ հաթ օլու-նան սիւթուսըլըն, սահիլլէրիմիլ, մահա, Գիլիսինէ, Ճէմաթըն տահա զիւստէ միւթիլա վէ մուսիլ մէգալէրէր հար իթմէլի պուլու իտիլ իտիք. պուսա, զաղէթամբըն քիսիլլէրի գարինի քիւ-մը, հաթթա սէնէլլէրին պէրի զաղէթա-մըլ օգուսուսա տա, չիմտի, վէսիլլէ իթ-թիլաղ իթմիլլէրի սէպէսլլէրինէ նաչի տէլլ, անճաղ, քէնտիլլէրինէ սիլա պիր թաղըմ զաղըլաթ, սաղըլաթ իլէ ապօ-նէլիկի թէրք իտէրիլ տէ գանի տիրէր: Հալալըք պալէտէ պէնան վէ իլլաթ իթմիլլէրի վէնէլ, նէչրիկաթը վաղը-մըլա իթիլաղ իտէրիլ, օլ պապտէքի սէ-պէսլլէրի պիլլէ տէլլ, Թերգիան էֆ. տէ արաթըլաթա, տահա աղըրու պիր հար-քէթաթ պուլունուսա օլուրալ:

ԱԶԳ. ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆ
ՆԱԶԱՐԸ ՏՈՒԳՍԹԵՆԱ

==X==

Իւլ ալըլ մուլթաթար պիր ինմալ տըր: Էվլէրնէ «Մէնուսա» սիւթուսըլը-նա արլ իթմիլ օլտուղըմ վէնէլ, Մէր-գիլիլլէրին պուլունուսըլ միւնտէթտէ, Պալլուսի օլաճաղ րահիլլին երիւրնտէն վէգաթը բուհանիլլէն սարթը նաղար իլլէթի իտիլալ վիւտանըմ կէնէ կիւսիւսը րահաթ իտիլալիլլէնտէն, Ամասիլա հաղըլ մէքանըմը թէրնիլ իլլէթիլ, վէ պու սուրէթլէ օ գըստա օլուլու, սարը երիւրն, սարը սալ վէ սաղալլը չէրէ-տէն համա օլունը գուրթուլունում տէլի, հէման իլք բաղարը քիլիսէլէ կիսիլ, Ս. Պատարաղ կէօրալիւմ Լաքին պու սէլլին-ճիւմ չօք սիւրմէտի: Իւլիւնհիւ հաթթա օ մէչնուր չէրէ երնէ գարըլա տիրէլ-տի: Ամասիլա պէնիլ թալիլի մի, հօգտա օնուն թալիլ մի, հէր նէ իսէ, սիւթուլ-լէ կէչթիլ. պիր հաթթա սօնա, Թրա-պիլլէն վարալկան ժողովը թարաֆընտան, Ամասիլա էրմէնիլ-գաթօյիք ճէմաթընտա մախսուս պիր խալլ չըչարթընտալար, վարթիլալ սահիլ իլլէ թէլլիլ օլունմաթը իլլին կէօնտէրիլլիլ իտիլ, Լաքին պու ա-րաթա Պալլուսի, գաղըլը տէլլիլլ ի-տիլ Իւլպու չըչարթընտալար թէվլիլ իթմիլիլա իւլ կիւս սիւրմէտի, սաթ 1 րատտէլլէրինտէ գարու չալընտը: Պիր տէ պաղարմ ժէլուլթլէրին րէլիլ, մայէթլին-տէ պիր րահիլ, պիր տէ քէօլլիլալէն տէնմէլ պիր Յերէր, պէնտէլանէլլէ թէլ-

րիլ իլլէթիլլ: Սէլաթ սապահտան սօն-ա, խիւսաթի քէլաթ, մուսիլմ պիր մէ-սէլլէ իլլին կէլիլ օլտուղըլըն մէօյլտի-լէր: (Պէնտէրիլ, մէսլէլլէ չաղարմ) Պու-լուրունուլ տէթիլլաթ, «Պիր գալ կիւս տիրէ ճէմաթա պիր թաղըմ էլլաղ կիւստէրմիլլէրինէ, պու հարէքէթլիլլէրիլ Գի-լիսին վէ Բարա հաղըթլէրինն էրմէնէ մուսալիլ տիր. պիր տահա պու կիլիլ իլլէրէ գարըլմաճանըլ սիլլէ թալիլիլ ի-տէրիլ» տէլի իթմար իթմիլլէր: (Պէնտէ-նիլ իսէ, պու թալիլլէ կիլլուսուրում, գիրա գարըլարընտալին պիր չօնուգ զանն իտէրէք, պէօյլէ պիր թէքիլլէր պուլունուսըլարընտան աղալը թէպէս-սիւթուս արթիլլէրունում, վալ գալլալլար, աճիլլէրիլ Պիրէնիլլէրի Գուլունան ֆա-միլլաթնա մէնուսլ պիր ֆէրալիլ. սի-լին կիլիլ չօք վարալալաթ, եպիլկուս վէ սալիլլէրին կէօրմիլ կէչիլլիլլիլ: Ա-րէլան Պատրա վ. կիլիլ պիր ալլմէն մէրնում Աղարան կալալլէրա գէմանը-տա Պատարաղը եարը պարալ չըգաթը իլլին էմը քիմէլլէրին օլունուսըլ պիլմէլլէրար: Պիլ պու կիւս իլլին, մի-լլէթ ուղըրուն ֆէտա իտէն քիմէլլէրա-նիլլ: Միւնասիլլէրի ժէլուլթիլ րէլիլլէն ճէ-վապէն, —Ալիլ իտէրիլլէր. էվլէլա պիր-պիրիլլիլլ քիլլալիլ իտէլիլ տէ, սօնա գօնուսալը, —տէթիլ, վէ իւլլէթլէն, —պէնտէրիլ իսա վէ հիլ պիր թարաֆա միւ-նէթտա օլունալաթ, անթիլ-Գիլլէրա-նըմ. միլլէթնէ էլալէն կէլիլիլ մէրթէպէ չալըլալ վաղիլլէ ատա իթմիլլիլ տիր. հաթթա Ամասիլա թարաֆըլընտան ա-տէմ օլունալը իլլին, խալլէթլին պուրանա նաղըլ մէքան իթմիլ. վէ Պալլուսի կէ-լէլլալէն պիր քիլիլլէ կէլլէթիլ իսէ, օ-նուն երիւրնիլ կէօրմէմէք իլլին տիր. չիւնքի երիւրնիլ կէօրմէքտէ իսէ, կէօրմէմէս խալըլը տըր, վէ Մէրլի-ֆունա աղար, տէլլիլ մալիլա տիր» տէլի իւլլէ իթմիլլիլաթ, Յերէր օլաճաղ Մարիլան, մուլթաթ օլտուլը թէր-պիլլէրի իթմիլլէրալ, պէնտէրիլլէ պիլ հիւնում, պիր թաղըմ զաղարթալ իլլէ օլլէր սէօյլտիլլինտէ, հէր նէ գատար ճէվալլընտա պուլունուսում իսէ տէ, խա-նէմա օլունըլ միւնասիլլէրին, սիւթու-թը իթմիլիլա իթմիլ, Լաքին պու կէլլէ, Պալլուսիլլին իլլէվիլլէր օլտուլը մու-հաղըլ իտիլ, Յերտաթ կիւս թահիլլէրին ժէլուլթիլ իթմիլլէրիլ սիւլա իթմիլ քի: «Իլք աղալաթ վաղալ, սիլլին վէ Պալ-լուսիլլին իլլէրալըլա եարըն պիր րը-կաթ նէթիլլէրիլ մի, իտի, հօգտա սըրֆ քէլլիլ Յերէրիլլին թէրպիլլէրիլ նէթիլլէ-սիլ միլ» Պու կիւս պիր պուլուգ ալ օլ-տուլըլ հալտէ, սիւլալլէ ճէվալ կէլլէ-տիլլինտէն, Պալլուսիլլին թէվիլլէր իս-նէմաթ պու թէրպիլլէրիլլին իթմիլալ իտիլլիլ անալըլալ: Պալլուսի էմին օլ-ունը քի, Մէրլիլլէրինտան չըգաթ իլլէ, Մէրլիլլէրինտա կարմը օլտուլը հաղարթլէ-լէրի ճէմաթիլ հիլ պիր վաղըլ իտիլլէր-տան չըգարմալ. պիր կիւս օլաճաղ տըր քի եարաղը իթմիլարըն հիւսալըն պի-րէր պիլլէր վէրէնէք տիր: Չանն իթմէ-սին քի, Ամասիլա կէլիլ, գընաթէթը միլլիլլիլ թահիլլէր իտէրէք, ժէլուլթիլ չարաթընը գոյալալ իլլէ, իթմիլ օլտուլը իթմիլալ օլունուսըլալ: Եղըլ քի սին պիր էրմէնիլ-գաթօյիք վարալալաթ օլ-տուլուն հալտէ, իսալ գալըլ չըգարըլ: պալընա չարաթ գօթօրուն: Իլլէ պէօյլէ հալիլլէթը միլլէրին մուսաֆալա իտէմէ-նէն պիր քիմէլլէր, տահա Թերգիան էօթէլ պիլլէ ժողովըլալալ տէլի կէօնտէրիլլէր: Ամասիլա Մ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԱՆԱ

ՄՈՒՆԻԿԸ ՊԻՐ ԿԵԶԻՏ
==+==

Պու սէրլէլլա ալլընտա «Իգաթ» օնն նիւսիլլէրինտէն պիրինտէ, Միւսա զաղէթաթ մուհարիլլի Մուրաթ պէլլին տէրն իթմիլիլ ուղուն պիր մէգալլէնէն պիլլաթէր ճիւլլէլլէրիլ նաղ իտէրիլ: « . . . Պէրլին անտաճիլ իւղէրինէ Բուլլէլլա իլլէլլէլլէ պիր հալէ գօնումը

օլան մալլինալը թալիր իթմէք իլլին պիր ֆիքթիլ թէնսիլլաթ վէ թէնէտալալ իւ-թիլաճ պուլունուսըլ հալտէ, պիլաթ օ ֆիլլը պուլունուսըլ տըր: Հալը իլլալ, սօն տէրէնէլ կէլիլ օլտուլունտան, պու հալ տէլլաթ իսլալ իտիլ: Սօն վաղըլալար, նէթիլլէրիլ րէք չարաթ կէթիլլէրիլ տիր: Վաղաթա պու պիր թէնէլլի տէլիլ իսէ տէ, հաղըլթ տիր:

« Բուլլէլլիլ ֆէթիլ իթմէք իլլին աղը-լալալ ուղըլալալալ սօնա, օրաթըր զալալ իթմէք Օսմանլըլ իլլին պէօյլալ պիր ֆէլաթէթ տիր:

« Տիւնիստա հիլ պիր գրիլա եղալ արը քի, պու գատար ֆէտաթիլլալը իսալ իթմիլլիլ օլունալ: Բուլլէլլիլ զալալ իթմէք անը երիլլէրիլալալ գօթարմալ տըր: Պուլունալ պէրալլը պու կիւս իլ-պու ֆէլաթէթէ գաթլանմալը լաղըլ կէլ-տիլիլ ինքալ կէլլէլլէլլ:

« Էրպալը վաղըլալ նաղարնա, Պէրլին գօնլլէրինտէն պիր օրաթ պիլլիլ էրիլլալ չըգալ իտիլ: Պու պալաթ պի-լէ, Բուլլէլլէ մուլթալիլլէ վէրմէլի վէ Անատոլունտան պիր բարա կաթա պիր նէֆէր կէօնտէրիլլէրէք, քէնտիլ եղըլալ գալլունալալալ պալալալ, վէ պու սու-րէթլէ Բուլլէլլ զըլալալ գուրթալալ, պիւթիլալ սալ ու զալըլթիլլիլ, Ասիալ Օսմանլէ հար իլլէլլիլ նալիլլէր իտէլլիլ էքթիլ օլունալ:

« Էվլէթ, անվալ սօն տէրէնէ վէլիլալ տիր. վէլալալ իտէրէնէլ տէ ալընոր: Մուհարթպիլ իւլալալ գատար գարալը ալընոր: Պուլուն իլլին գաթիլ վէ հէր նէլ չիւպէ վէ թէրթալալալալ արի պիր մէլլէք իթմիլալ իթմիլլիլլ:

« Պու կիւս հարալալ զալըլ պուլունան իքի թարաֆտան հիլ պիրիլ Օսմանլը զալ-րէթլին չէքթիլալ: հէր պիրիլ քէնտիլ չը-սը վէ էմէլլին թէագիլ իտիլալ: Պիլ էլ-լէրինտէ անճաղ ալլէթ մաղաթընտա պու-լունուսըլալ:

« Պիր թարաֆտան Բուսիլ, Յրանալ վէ ինիլլէրալ, Բուլլէլլ մէսլէրին, Սլալլըլ լէլլինտէ հալ իթմէք իսթիլալ-լար, վէ պիլլէ տէ օ կօլտա սուլա աղալ-նը նալիլալ իտիլալալ: Վաղաթ պիլլիլ մէնֆաթըլը կէօթիլալալ, Լաքին Ալմանիլ վէ Ալսիլալալ ալէլլինտէք խու-սուլլէթլին նաղար տիլլէրինտան տըր իթմիլալալ: Իթմիլալալ միւնալլէլ կէ-լլինտէ, Սլալլըլ իթմիլալալ տէմէք օ-լան էմըլ վաղըլ գալալ իթմէք իսթէ-մէկոր, վէ մուհարթպիլ, հալըլալալալ, իթմիլալ քի պիլլիլ տէ հարալալ տէլլալ իթմէլլէ սէլլ իթմիլլէր: պու թալիլ տէ, էօթէլլէ կիլիլ Օսմանլը զալըլ իթմէլլէ քիւլլէն եաղալալալ տըր:

« Եւ սօն գալիլալ թալլը էմէլլէրի-միլլիլ օղալալալ վէ հէլիլ էնիլ իսիլա-լէք սուլալալալ ճիւլլէլլ մէվճուտ տըր: Պ. խուսուս Ալմանիլա գուլլէթիլ, զա-լէպիլլէթլին էմիլ կէօրիկալալալ տէլլիլ տիր: Յաղաթ զալէպէ իթմէ, զալէպէ սի-նէ իլլիլալալալ օլտուլը միւլալալալ-ֆաթ օլալալալ տիւնքիլ Բուլլէլլիլ պիլլէ իսալ իթմէ պիլլէ, ուղալ իսթիլալալ ի-թիլալալալալ աճալալ նէ գաղալալ օլա-ճաղըլ:

« Լաքին իլլիլալ իլլին, հէր հալալ իքի հէլլէրինտէն պիրինէ պիրլէմէք լաղըլ տըր: Ինիլլիլ քոլիլլէրալալ թէլալալալալ րաղմէն, չիմտիլ Պէրլինն սէպէլլէ գու-լաղըմա տահա խալ կէլալիլլիլ իլլար ի-տէրիլալ Անճաղ միւսարալալալ պիլլան ի-տէրիլ քի, պու սէպէլլիլ չըգարմալալ պի-լիլ ուղուն միւտալլէթ հիւմէլլէ միւլթիլալ կէօրիկալալալալալ: Օնալալ թալիլլէրիլ, պիլլէ ֆալալլէ օլունալալալ զիւսալ զա-րալը օլաճաղ տըր:

« Պէրիլ քիլլալալալալ, պիլլիլ ուղուն միւտալլէթ հիւմէլլէ միւլթիլալ իքիլ տէլ-լէթ վար տըր: Ինիլլիլլէրալ իլլէ Բուսիլալալալ:

« Պու կիւս թալիլ օլունան ֆէտա-քիլալալալալալ գալալ իտէրէք, Ինիլլիլ-թէրալ իլլէ ուղալալալալ գօլալալ տըր: Պա խուսուս. Ինիլլիլլէրալալ րէք չօք իսլալ թէպալալ պուլունուսըլալալալ, պու հօլ-տա իթմիլալ օլունալալ ֆէտալալալալալալ:

